

Nietrudno jest obecnie znaleźć przydatne informacje na temat, jak żyć w zgodzie z ekologią w poszanowaniu natury, na przykład odnośnie wymiany zatrujących powietrze pieców kaflowych, modernizacji naszych domów albo choćby różnic między ekogroszkiem a pelletem. Rozglądając się za tym, co sami możemy zrobić dla środowiska, warto pamiętać również o najmłodszym pokoleniu.

Przez kilka lat Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku prowadził kampanię edukacyjną pn. „Poczuj klimat”, w ramach której poruszane były kwestie związane z wpływem naszych codziennych zachowań na środowisko. Bohaterami kampanii była rodzina Pomorskich. W ten przyjazny sposób ważne informacje były przekazywane w formie odpowiedniej nie tylko dla dorosłych, ale również dla dzieci. Fot. mat. WFOŚiGW w Gdańsku

Znane porzekadło mówi, że „czego Jaś się nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał”. Jeśli więc chcemy, aby nasza codzienna ekopraca nie szła na marne, zdrowe dla natury nawyki warto przekazywać następnemu pokoleniu nie tylko od święta, ale w codziennym życiu. Możemy to robić choćby poprzez właściwą segregację śmieci i dawanie w ten sposób dobrego przykładu dzieciom. Oczywiście nie jest (ani nie powinien to być) jedyny sposób na pokazanie, że ekologia ma dla nas znaczenie. Na co więc jeszcze można zwrócić uwagę?

Tegoroczne wakacje przebiegały - ze względu na zagrożenie związane z koronawirusem - w

sposób zupełnie odmienny, niż mogliśmy to sobie planować jeszcze na początku roku. Nikt lub prawie nikt nie wyjeżdżał za granicę, wiele osób zostało w domach, niektórzy wykorzystali wolny czas na wyjazd w góry, nad morze lub do rodziny mieszkającej w innej części kraju. A to doskonała okazja, aby pokazać naszym dzieciom – zanim jeszcze wróciły do szkoły – jak połączyć turystykę z ekologią.

W podróż, jeśli istnieje taka możliwość i jest to bezpieczne, warto wybrać się pociągiem, a nie samochodem, których w Polsce, patrząc statystycznie w odniesieniu na jednego mieszkańca (jak wynika z danych statystycznych) jest więcej niż w Niemczech czy Wielkiej Brytanii.

- Codziennie w wyniku spalania paliw do powietrza dostają się szkodliwe substancje, które następnie wdychamy. Ruch aut przyczynia się także do degradacji środowiska, wpływa negatywnie na zdrowie i na jakość naszego życia. Można funkcjonować inaczej, ekomobilnie – przekonują eksperci w jednym z przygotowanych spotów wideo.

Dzieci, widząc, że wszędzie jeździmy samochodem, również w przyszłości będą tak robić. Jeśli natomiast zdecydujemy się na pociąg, a podczas wakacji wypożyczymy jeszcze rowery i w ten sposób zwiedzimy najbliższą okolicę, to możemy spodziewać się, że taki zdrowy nawyk zostanie w ich pamięci.

Będąc w lesie czy nad wodą, zwracajmy uwagę, co robimy ze śmieciami, które – chcąc nie chcąc – wszyscy przecież wytwarzamy, także w plenerze. Dajmy przykład, skrzętnie zbierzmy swoje śmieci i wyrzucmy je później do pojemników, dziecko to zapamięta. A jeśli przy okazji zbierzemy i obcy, walający się w pobliżu śmieć, nauczy to malucha dbałości o przyrodę i odpowiedzialności za ten kawałek lasu czy plaży. Uzmysłowi, że nie jest fajnie bawić się i wypoczywać wśród walających się odpadów.

Już sam wybór miejsca na letni odpoczynek może być świadomym, ekoturystycznym wyborem. Na przykład Mielno w województwie zachodniopomorskim może pochwalić się certyfikatem Przyjazna Plaża, który otrzymało za ekologiczne podejście i ochronę nadmorskiego środowiska. Warto zwrócić uwagę, czy dla miejscowości i gmin w naszej okolicy również ma to znaczenie. To łatwo dostrzec choćby w szkołach i programach dla dzieci, jakie są proponowane w różnych placówkach. Szkolne akcje to również sposób na wzrost poziomu wiedzy ekologicznej młodego pokolenia, a co za tym idzie wzrost poczucia odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego w naszym najbliższym otoczeniu. Nie mniej ważną wartością, która przyniesie efekty w przyszłości, jest utrwalanie postaw proekologicznych.

Przykłady z naszej okolicy

Gdyńskie Przedszkole nr 11 „Pod kasztanami” zostało wyróżnione tytułem Złoty Lider Lokalnej Ekologii (który jest przyznawany za długotrwałą aktywność proekologiczną), a Szkoła Podstawowa nr 40 oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w tym samym mieście otrzymały wyróżnienia w postaci Róż Ekologii (za wybitne osiągnięcia w obszarze ochrony środowiska). Dzięki takim programom ekologicznym dzieci przekonują się, jak duży wpływ na ich rozwój i zdrowie ma ekologia i zdrowe środowisko, w którym wszyscy żyjemy.

„Od wielu lat kształtujemy świadomość ekologiczną wśród naszych uczniów, nauczycieli i rodziców. Ta edukacja w naszej szkole od wielu lat prowadzona jest w sposób zorganizowany i cykliczny” - można przeczytać na stronie internetowej ZSP nr 2 w Gdyni. „W 2005 roku przystąpiliśmy do programu Ekozespoły Gap Polska (edukacyjny program ekologiczny skupiony na kreowaniu zachowań i nawyków proekologicznych w codziennym życiu w rodzinie, w szkole i podczas zakupów), a w roku szkolnym 2012/2013 do programu Lider Lokalnej Ekologii (głównym celem jest aktywizacja społeczności lokalnej do działań na rzecz ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju i bezpieczeństwa ekologicznego). Obecnie współpracujemy z Komunalnym Związkiem Gmin Doliny Redy i Chylonki, organizując kampanie informacyjne oraz konkursy”.

- Elementem ochrony środowiska musi być edukacja, prowadzona systematycznie i ciągle w dużej grupie ludzi. Tylko to daje możliwość wychowania całych pokoleń - mówił w minionym roku Tadeusz Wiśniewski, prezes zarządu Komunalnego Związku Gmin, podczas uroczystego honorowania placówek edukacyjno-wychowawczych za ekologiczne działania.

Z kolei rumska Ekologiczna Szkoła Społeczna nie tylko realizuje różne projekty edukacyjne na temat wody, zmian klimatu, ale przekazuje wiedzę także ekologiczną przy okazji poruszania innych zagadnień. Przykładowo wiosną 2020 roku, w ramach obchodów Dnia Ziemi, omawiane były ekologiczne wyzwania, jak i zmiany klimatu. Tego dnia dzieci usłyszały między innymi, co mogą zrobić, by zapobiec suszom.

- Wiedzę o tym, jak ochronić planetę i nas musimy zdobywać przez cały rok - przekonują nauczyciele z tej placówki. - Każdy z nas, nawet najmłodszy, może zadbać o wspólny dom, jakim jest Ziemia. Razem możemy wszystko.

Z perspektywy dzieci

Ciekawy projekt, również związany z ekologią w szkole, był prowadzony w lęborskich placówkach. Tam dzieci pisały... listy dla Ziemi.

„Smucę się, jak ludzie cię zaśmiecają i nie dbają o lasy, rzeki i powietrze. Postaram się ci pomóc. Będę oszczędzać wodę, segregować śmieci i sprzątać jezioro” – napisała Matylda z lęborskiego Przedszkola nr 5.

„Piszę do ciebie, gdyż chciałbym przeprosić, że niektóre dzieci wyrzucają papierki po chipsach czy batonikach. Chcę, żebyś wiedziała, że ja staram się, żeby ci pomóc” – napisał z kolei Patryk z tego samego przedszkola.

Z kolei uczniowie z klas III-VII z tego miasta na początku bieżącego roku wzięli udział w konkursie „Mistrz recyklingu Maks porządkuje odpady”.

„To konkurs o odpadach i o tym, dlaczego tak ważna jest ekokonceptcja; ułatwia prawidłowy odzysk i recykling urządzeń AGD i RTV wszechobecnych w naszym codziennym życiu” – instruował Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Lęborku w wydanym komunikacie. – „Każdy z nas miał w ręku instrukcję obsługi urządzenia. Taka instrukcja przekazuje informację na temat budowy, części składowych i sposobu eksploatacji. My idziemy o krok dalej: w tym roku uczestnicy konkursu są ekodesignerami”. Należało wykonać makietę nadającego się do recyklingu urządzenia wraz z instrukcją obsługi i z opisem co można będzie jeszcze raz wykorzystać. Zadanie brzmiało: „Przyjrzyj się wybranemu przedmiotowi na prąd lub baterie. To może być lodówka, telefon komórkowy, kamera, słuchawki... Wykonaj model tego przedmiotu z materiałów upcyklingowych: starych kartonów, opakowań, taśmy itp., a następnie narysuj instrukcję demontażu, tak aby przekazać jak najwięcej informacji na temat zawartych w nim surowców wtórnych i tych nadających się do recyklingu”.

A co w domu?

Niezależnie od wszystkich programów realizowanych przez różne placówki wychowawczo-oświatowe, do których chodzą dzieci, warto pamiętać o jeszcze jednym elemencie. Ekologia nie może kończyć się wraz z wyjściem z przedszkola czy szkoły. To przede wszystkim w domu powinniśmy dbać o ekologiczne podejście do środowiska.

„Urządzenia czuwają, pochłaniają prąd i pieniądze. Ilość zużywanej energii elektrycznej w naszych domach przekłada się na stopień zanieczyszczenia powietrza. Im mniej prądu zużyjemy, tym mniej zanieczyszczeń trafi do atmosfery i mniej zapłacimy za rachunki” – przypomina Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w spocie promującym ekologiczną postawę w życiu. „Zmień złe nawyki na zdrowe praktyki” – zachęcają specjaliści.

Tomasz Modzelewski

Korzystamy z dofinansowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki
Wodnej w Gdańsku